

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3724/2555

บริษัทแอกซ่าประกันภัย จำกัด (มหาชน)

โจทก์

บริษัทเฮเบอ ซิปปิง จำกัด หรือบริษัทเฮเบอ
ชั้นไลท์ ซิปปิง จำกัด

จำเลย

ป.พ.พ. มาตรา 880 วรรคหนึ่ง

พ.ร.บ.การรับขนของทางทะเล พ.ศ.2534 มาตรา 39 วรรคหนึ่ง

การที่โจทก์รับประกันภัยสินค้าจากผู้เอาประกันภัยโดยกำหนดทุนประกันภัยไว้สูงกว่าราคา
สินค้าโดยรวมเอาค่าขนส่งและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เพิ่มเข้าไปอีกร้อยละ 10 รวมเป็นร้อยละ 110 ของราคาสินค้า
นั้น แม้จะเป็นการชอบด้วยหลักการรับประกันภัยทางทะเลซึ่งมีผลให้การคิดค่าสินไหมทดแทนที่ต้องชำระแก่ผู้
เอาประกันภัยจะคิดจากจำนวนเงินทุนประกันภัยที่โจทก์รับประกันภัยไว้ แต่กรณีดังกล่าวเป็นการรับประกัน
ภัยและการคิดค่าสินไหมทดแทนที่ผู้รับประกันภัยจะต้องจ่ายแก่ผู้เอาประกันภัยตามสัญญาประกันภัยระหว่าง
โจทก์กับผู้เอาประกันภัยเท่านั้น จำเลยมิใช่คู่สัญญาจึงไม่มีความผูกพันหรือความรับผิดชอบโจทก์ตามสัญญา
ประกันภัยดังกล่าว จำเลยเป็นเพียงผู้ขนส่งตามสัญญาขนส่งสินค้าตามฟ้องเท่านั้น ซึ่งหากสินค้าที่ขนส่ง
เสียหายหรือสูญหายในระหว่างการขนส่งที่สินค้าอยู่ในความดูแลของจำเลยแล้ว จำเลยก็ต้องรับผิดชอบต่อคู่สัญญา
ขนส่งหรือผู้รับตราส่งหรือผู้ที่มีสิทธิรับสินค้าตามใบตราส่ง อันเป็นความรับผิดชอบตามสัญญาขนส่งต่างหาก คดีนี้
โจทก์กล่าวอ้างถึงเหตุที่จำเลยต้องรับผิดชอบต่อบริษัท ก. ผู้ซื้อสินค้าและรับสินค้าจากจำเลยผู้ขนส่งเพราะความ
ประมาทเลินเล่อของจำเลยที่ทำให้เกิดความเสียหายแก่สินค้าที่ขนส่ง และบริษัท ก. ได้เอาประกันภัยสินค้าไว้
กับโจทก์ และโจทก์ได้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่บริษัท ก. ผู้เอาประกันภัยนั้นไป โจทก์จึงรับช่วงสิทธิของ
บริษัท ก. มาฟ้องเรียกร้องให้จำเลยรับผิดชอบต่อสัญญาขนส่ง โดยจำเลยในฐานะผู้ขนส่งต้องรับผิดชอบเพื่อความ
เสียหายอันเป็นผลจากการที่ของหรือสินค้าที่จำเลยได้รับมอบจากผู้ส่งของเสียหายตาม พ.ร.บ.การรับขนของ
ทางทะเล พ.ศ.2534 มาตรา 39 วรรคหนึ่ง และเมื่อเป็นกรณีที่ถือว่าสินค้าตามฟ้องเสียหายโดยสิ้นเชิงทั้งหมด
ตามที่โจทก์กล่าวอ้าง โดยสินค้าทั้งหมดมีราคาซีเอฟอาร์ โดยผู้ขายได้คิดค่าขนส่งมายังท่าเรือกรุงเทพรวมเข้า
เป็นราคาดังกล่าวไว้แล้ว ย่อมถือได้ว่าความเสียหายของสินค้ามีจำนวนมากที่สุดเพียงเท่านั้น เมื่อหักราคาขาย
ซากสินค้า จึงคงเหลือค่าเสียหายของสินค้าที่แท้จริง ที่โจทก์มีสิทธิเรียกร้องให้จำเลยรับผิดชอบได้

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยชำระเงินจำนวน 5,244,708.56 บาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงิน 5,242,554.09 บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้นแก่โจทก์

จำเลยให้การขอให้ยกฟ้อง

ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางพิพากษาให้จำเลยชำระเงิน 1,164,974.50 บาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าวนับแต่วันที่ 6 ตุลาคม 2547 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ และให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์เท่าจำนวนทุนทรัพย์ที่โจทก์ชนะคดี โดยกำหนดค่าทนายความ 20,000 บาท

โจทก์อุทธรณ์ต่อศาลฎีกา

ศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศวินิจฉัยว่า มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของโจทก์ว่า จำเลยจะต้องใช้ค่าเสียหายแก่โจทก์เป็นจำนวนเงินเท่าใด โดยโจทก์อุทธรณ์ว่า โจทก์ขอใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เอาประกันภัยตามสัญญาประกันภัยทางทะเลซึ่งสามารถรับประกันภัยโดยกำหนดทุนประกันภัยจากราคาสินค้ารวมกับค่าใช้จ่ายต่างๆ รวมเป็นร้อยละ 110 ของราคาสินค้า ซึ่งโจทก์รับประกันภัยในคดีนี้ตามวิธีการดังกล่าว ดังนั้นในการคิดค่าเสียหายจะนำจำนวนเงินตามจำนวนทุนประกันภัยมาลบด้วยราคาที่มีผู้เสนอซื้อซากสินค้าสูงสุด และหักออกด้วยจำนวนเงินค่าเสียหายที่ผู้เอาประกันภัยต้องรับผิดชอบเองในอัตราร้อยละ 1 คิดเป็นเงิน 503,965.19 บาท จึงเป็นค่าเสียหายจำนวน 5,242,554.09 บาท เพื่อขอใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เอาประกันภัยโดยชอบด้วยกฎหมายและเป็นคุณแก่จำเลยแล้ว เพราะความเสียหายที่แท้จริงที่คิดโดยการทำความสะอาดเอาสินไหมออกจากสินค้าจะต้องใช้จ่ายเป็นเงินสูงถึง 6,626,296 บาท มากกว่าจำนวนเงินที่โจทก์คิดค่าสินไหมทดแทนและขอใช้แก่ผู้เอาประกันภัย จำเลยจึงต้องขอใช้ค่าเสียหายแก่โจทก์เป็นเงิน 5,242,554.09 บาท ตามฟ้อง เห็นว่า การที่โจทก์รับประกันภัยสินค้าจากผู้เอาประกันภัยโดยกำหนดทุนประกันภัยไว้สูงกว่าราคาสินค้าโดยรวมเอาค่าขนส่งและค่าใช้จ่ายต่างๆ เพิ่มเข้าไปอีก ร้อยละ 10 รวมเป็นร้อยละ 110 ของราคาสินค้านั้น แม้จะเป็นการชอบด้วยหลักการรับประกันภัยทางทะเลซึ่งมีผลให้การคิดค่าสินไหมทดแทนที่ต้องชำระแก่ผู้เอาประกันภัยจะคิดจากจำนวนเงินทุนประกันภัยที่โจทก์รับประกันภัยไว้ ตามวิธีการที่โจทก์คิดคำนวณไว้ตามฟ้องดังที่โจทก์อุทธรณ์มาก็ตาม แต่กรณีดังกล่าวเป็นกรณีการรับประกันภัยและการคิดค่าสินไหมทดแทนที่ผู้รับประกันภัยจะต้องจ่ายแก่ผู้เอาประกันภัยตามสัญญาประกันภัยระหว่างโจทก์กับผู้เอาประกันภัยเท่านั้น โดยจำเลยมิใช่คู่สัญญานี้จึงไม่ได้มีความผูกพันหรือความรับผิดชอบต่อโจทก์ตามสัญญาประกันภัยดังกล่าวแต่อย่างใด หากแต่จำเลยเป็นผู้ขนส่งตามสัญญาขนส่งสินค้าตามฟ้องเท่านั้น ซึ่งหากสินค้าที่ขนส่งเสียหายหรือสูญหายในระหว่างการขนส่งที่สินค้าอยู่ในความดูแลของจำเลยแล้ว จำเลยก็ต้องรับผิดชอบต่อคู่สัญญาขนส่งหรือผู้รับตราส่งหรือผู้ที่มีสิทธิรับสินค้าตามใบตราส่งอันเป็นความรับผิดชอบตามสัญญาขนส่งต่างหาก และคดีนี้โจทก์ก็กล่าวอ้างถึงเหตุที่จำเลยต้องรับผิดชอบต่อบริษัทกรุงเทพเหล็กกล้า จำกัด ผู้ซื้อสินค้าและรับสินค้าจากจำเลยผู้ขนส่ง เพราะความประมาทเลินเล่อของจำเลยที่ทำให้เกิดความเสียหายแก่สินค้าที่ขนส่ง ซึ่งเป็นความรับผิดชอบตามสัญญาขนส่งเพียงแต่โจทก์มีสิทธิเรียกร้องจากจำเลยได้เพราะบริษัทผู้ซื้อที่มีสิทธิรับสินค้านั้นได้เอาประกันภัยสินค้าไว้กับโจทก์ และโจทก์ได้ขอใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่บริษัทผู้เอาประกันภัยนั้นไป จึงรับช่วงสิทธิของบริษัทดังกล่าวนี้มาฟ้องเรียกร้องเอาจากจำเลย ดังนั้นสิทธิที่โจทก์รับช่วงสิทธิมาดังกล่าวก็ย่อมเป็นสิทธิเรียกร้องให้จำเลยรับผิดชอบตามสัญญาขนส่งตามที่บริษัทกรุงเทพเหล็กกล้า จำกัด มีต่อจำเลย โดยจำเลยในฐานะผู้ขนส่งต้องรับผิดชอบเพื่อความเสียหายอันเป็นผลจากการที่ของหรือสินค้าที่จำเลย

ได้รับมอบจากผู้ส่งของเสียหาย ตามพระราชบัญญัติการรับขนของทางทะเล พ.ศ.2534 มาตรา 39 วรรคหนึ่ง และเมื่อเป็นกรณีที่ถือว่าสินค้าตามฟ้องเสียหายโดยสิ้นเชิงทั้งหมดตามที่โจทก์กล่าวอ้าง โดยสินค้าทั้งหมดมีราคาซีเอฟอาร์โดยผู้ขายได้คิดค่าขนส่งมายังท่าเรือกรุงเทพรวมเข้าเป็นราคาดังกล่าวไว้แล้ว ตามรายละเอียดในใบกำกับสินค้าทั้งสามฉบับรวมเป็นเงิน 1,103,443.51 ดอลลาร์สหรัฐ หรือ 45,814,974.50 บาท ย่อมถือได้ว่าความเสียหายของสินค้ามีจำนวนมากที่สุดเพียงจำนวนเงินดังกล่าวนี้เท่านั้น แต่เมื่อมีการขายซากสินค้าได้ 44,650,000 บาท จึงคงเหลือค่าเสียหายของสินค้าที่แท้จริงเพียง 1,164,974.50 บาท โจทก์จึงมีสิทธิเรียกร้องให้จำเลยรับผิดชอบได้เป็นเงินจำนวนดังกล่าวตามสิทธิเรียกร้องที่โจทก์ได้รับช่วงสิทธิมาจากบริษัทกรุงเทพเหล็กกล้า จำกัด ดังกล่าว ที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางพิพากษาให้จำเลยชำระค่าเสียหายแก่โจทก์จำนวน 1,164,974.50 บาท พร้อมดอกเบี้ยนั้น ศาลฎีกาแผนกคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศเห็นฟ้องด้วย อุทธรณ์ของโจทก์ฟังไม่ขึ้น

พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นนี้ให้เป็นพับ

(รัชพันธ์ ประพุทธนิติสาร - อร่าม เสนามนตรี - ปริญญา ตีผดุง)

ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง - นายทวีชัย เจริญบัณฑิต